

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Журнал заснований у 1918 році

**ВЧЕНІ ЗАПИСКИ
ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Серія: Економіка і управління

Том 31 (70). № 1, 2020

Видавничий дім
«Гельветика»
2020

Головний редактор:

Горник Володимир Гнатович – доктор наук з державного управління, доцент, директор Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.

Члени редакційної колегії:

Белякова Оксана Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри «Менеджмент та підприємництво на морському транспорті» Азовського морського інституту Національного університету «Одеська морська академія».

Бойченко Еліна Борисівна – доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та природничих наук Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.

Кисельов Володимир Борисович – доктор технічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту муніципального управління та міського господарства Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.

Корнєєв Володимир Вікторович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів та обліку Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.

Кравченко Сергій Олександрович – доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.

Кузьминчук Наталія Валеріївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Медведєв Микола Георгійович – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри загально-інженерних дисциплін та теплоенергетики Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.

Кучабський Олександр – доктор габілітований, професор кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща).

Міхальські Томаш – доктор габілітований, професор кафедри океанографії Гданського університету (Польща).

Хлобистов Євген Володимирович – доктор економічних наук, професор, Вища школа економіки та гуманітаристики в м. Бельсько-Бяла (Польща).

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet

**Вченою радою Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського
(протокол № 6 від 03.03.2020 року)**

Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління» зареєстровано Міністерством юстиції України (Свідчення про державну реєстрацію друкованого ЗМІ серія КВ № 15716-4187Р від 28.09.2009 року)

Видання входить до «Переліку друкованих фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» на підставі Наказу МОН України від 28 грудня 2017 № 1714 (Додаток 7)

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща)

Сторінка журналу: www.econ.vernadskyjournals.in.ua

ISSN 2523-4803 (print)

ISSN 2707-1103 (online)

© Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського, 2020

Науковий журнал

**ВЧЕНІ ЗАПИСКИ
ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Серія: Економіка і управління

Том 31 (70). № 1, 2020

Коректура • *О. Скрипченко*

Комп'ютерна верстка • *Н. Ковальчук*

Адреса редакції:

Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського

м. Київ, вул. Івана Кудрі, 33

Телефон редакції: +38 (095) 430 01 12

Електронна пошта: editor@econ.vernadskyjournals.in.ua

Сторінка журналу: www.econ.vernadskyjournals.in.ua

Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.

Папір офсетний. Цифровий друк. Обл.-вид. арк. 26,39. Ум. друк. арк. 27,9.

Підписано до друку 05.03.20. Замов. № 0220/61. Наклад 150 прим.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»

73034, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а

Телефони: +38 (0552) 39 95 80, +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08

E-mail: mailbox@helvetica.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 6424 від 04.10.2018 р.

ЗМІСТ

1. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Гаврилюк О.В., Саїнчук Н.В., Дольний Ю.З. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРЯМОГО ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ	1
Науменко Н.С., Збожна Д.М. МІЖНАРОДНІ ТНК: МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ВПЛИВ НА СУЧАСНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РИНОК.....	8
Полякова Ю.В., Яремко Л.А. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗРОБЛЕННЯ ЕКСПОРТНИХ СТРАТЕГІЙ РЕГІОНІВ.....	14
Самарчук О.В., Науменко Н.С. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ВПЛИВУ АМЕРИКАНО-КИТАЙСЬКОЇ ТОРГОВОЇ ВІЙНИ НА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ.....	23
Колотило П.В., Харчук О.Г. ЦЕЛЮЛОЗНО-ПАПЕРОВА ГАЛУЗЬ У КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ І ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ.....	29

2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Вараксіна О.В., Михатіло В.В. ІННОВАЦІЇ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКИХ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ.....	36
Гаман Г.В., Пилипенко О.В. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЩОДО ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В БУДІВНИЦТВІ.....	41
Гомон М.В. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ РЕГУЛЯТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІЛЬГОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	47
Мігай Н.Б. ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У СФЕРІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ.....	52
Обруч Г.В. ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ».....	59
Підгірна В.Н., Данілова О.М. ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	65
Робул Ю.В. РОЗВИТОК ТЕОРЕТИЧНОГО ПІДҐРУНТЯ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ З УРАХУВАННЯМ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ СПОЖИВЧОЇ ЦІННОСТІ У НЬОМУ.....	72
Сидорчук О.Г., Клепанчук О.Ю. ЦІЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ПРАЦІ ЗА УМОВ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ РЕФОРМ.....	79
Сімак С.В. ФОРМУВАННЯ СПРИЯТЛИВОГО ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ В ІНФРАСТРУКТУРНІЙ СФЕРІ.....	85

3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Алієв Раміль Айдин ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СЕКТОРІ ТУРИЗМУ.....	90
---	----

Андрієнко М.М., Жуань Сюечень ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ	97
Багорка М.О., Юрченко Н.І. ФОРМУВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ МАРКЕТИНГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	102
Герасимчук О.В. СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	109
Горшкова Л.О. РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГО «ЗЕЛЕНОГО» ТУРИЗМУ ЯК СКЛАДОВОЇ ЧАСТИНИ ТУРИСТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ.....	115
Кацемір Я.В. МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ СПОЖИВЧОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ.....	121
Ноняк М.В. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	126
Ткачук Г.О. ЗАГРОЗИ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ЩОДО БЕЗПЕЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	132
Шинькович А.В. КОНТУРИ ГНУЧКОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ АГРОФОРМУВАННЯМИ.....	138
Яцкевич І.В., Петрашевська А.Д., Кемарська Т.Г. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК СТАРТАПІВ В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ....	145

4. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Безхлібна А.П. ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТА ПІДСИСТЕМ РЕГІОНАЛЬНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ.....	150
Богуславська С.І., Стуглик Джоанна РОЛЬ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ПРОГНОЗУВАННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	155
Кожухівська Р.Б. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ.....	160
Маргітич В.В., Фіалковський А.Р., Лазар Н.М. СИСТЕМНИЙ ДЕФЕКТУС ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ РЕГІОНАХ....	165
Мельниченко Г.М., Білоус С.П. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ЗАГАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.....	170
Овсюк Н.В., Підвальна О.Г. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ.....	175
Радченко А.А., Павлова А.І. ШЛЯХИ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ РЕГІОНУ.....	180
Федорова Ю.В., Юхнов Б.Ю. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ	185

5. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Давидюк Ю.В., Таргоня К.О. РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДНО- РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	190
---	-----

6. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Підлипна Р.П.

ПЕРЕДУМОВИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ
ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ..... 196

7. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Благує І.І.

БАНКОЦЕНТРИЧНІСТЬ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ..... 202

Мещеряков А.А., Новікова Л.Ф.

ВПЛИВ СТРУКТУРИ ВЛАСНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ
НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ..... 210

Савастєєва О.М.

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ:
ЗРОСТАННЯ ОБСЯГУ ТА ОБМЕЖЕНІСТЬ РІШЕНЬ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ..... 216

8. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Гончаренко О.О.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ
В НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ УСТАНОВАХ.....221

Здирко Н.Г.

ПРИНЦИПИ ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ.....231

CONTENTS

1. WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Gavryliuk Oksana, Sainchuk Nataliya, Dolnyi Yuriy

TENDENCIES AND FEATURES OF DIRECT FOREIGN INVESTMENT
IN THE ECONOMY OF UKRAINE.....1

Naumenko Nataliia, Zbozhna Diana

INTERNATIONAL MNCs: MECHANISM OF FUNCTIONING
AND INFLUENCE ON THE MODERN INVESTMENT MARKET..... 8

Poliakova Juliia, Yaremko Larysa

METHODOLOGICAL GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT
OF EXPORT STRATEGIES OF THE REGIONS.....14

Samarchuk Olha, Naumenko Nataliya

STRATEGIC PRIORITIES OF THE US-CHINA TRADE WAR IMPACT
ON THE INTERNATIONAL TRADE DEVELOPMENT.....23

Kolotylo Pavlo, Kharchuk Olena

THE PULP AND PAPER INDUSTRY IN THE CONTEXT OF INNOVATIVE DEVELOPMENT
AND PRODUCTION IN UKRAINE AND ABROAD.....29

2. ECONOMY AND OPERATION OF NATIONAL ECONOMY

Varaksina Elena, Mykhatilo Vladyslav

INNOVATIONS AS THE IMPORTANT FACTOR
OF PROVIDING SUSTAINABLE COMPETITIVE ADVANTAGES.....36

Haman Halyna, Pylypenko Oleksandr

STATE POLICY OF TRAINING HIGHLY QUALIFIED WORKERS AS A FACTOR
FOR THE DEVELOPMENT OF THE HUMAN CAPITAL IN CONSTRUCTION..... 41

Homon Maryna

THEORETICAL JUSTIFICATION STRUCTURAL ELEMENTS
OF THE REGULATORY POTENTIAL OF PREFERENTIAL TAXATION
IN INNOVATIVE ACTIVITIES.....47

Mihai Natalia

PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN THE SPHERE OF INNOVATIONS:
ABROAD EXPERIENCE AND DOMESTIC REALITIES..... 52

Obruch Hanna

FEATURES OF DIGITAL DEVELOPMENT OF JSC “UKRZALIZNYTSIA”..... 59

Pidgirna Valentyna, Danilova Olha

CHARACTERISTICS OF THE TOURISM MANAGEMENT INDUSTRY
AT THE CURRENT STAGE.....65

Robul Yuriy

DEVELOPMENT OF THEORETICAL BASIS OF DIGITAL MARKETING
DUE TO FEATURES OF CUSTOMER VALUE CREATION WITHIN IT.....72

Sydorchuk Orystlava, Klepanchuk Olga

GOALS OF STATE REGULATION OF THE INTERNAL LABOR MARKET
IN CONDITIONS OF IMPLEMENTATION OF INSTITUTIONAL REFORMS.....79

Simak Sergii

FORMATION OF A FAVOURABLE INSTITUTIONAL ENVIRONMENT
FOR THE IMPLEMENTATION OF PROJECTS IN THE INFRASTRUCTURE FIELD.....85

3. ECONOMY AND ENTERPRISE MANAGEMENT

Aliyev Ramil Aydin

THEORETICAL BASES OF BUSINESS ACTIVITY REGULATION
IN THE TOURISM SECTOR.....90

Andrienko Maria, Juan Xueqing

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC PRINCIPLES OF MANAGEMENT
OF COMPETITIVENESS OF TRANSPORT ENTERPRISES..... 97

Bahorka Mariia, Yurchenko Nataliy FORMATION OF COMPLEX MARKETING SYSTEM AT ENTERPRISE.....	102
Gerasimchuk Oleksandr STRATEGIC MANAGEMENT OF RESOURCE POTENTIAL OF COMPANY.....	109
Horshkova Liudmyla RURAL DEVELOPMENT OF RURAL GREEN TOURISM AS A COMPLEX TOURIST COMPLEX.....	115
Katsemir Yana METHODOLOGY FOR ASSESSING THE LEVEL OF CONSUMER ATTRACTIVENESS OF A TOURIST PRODUCT.....	121
Noniak Mykhailo CONCEPTUAL FOUNDATIONS FOR THE ESTABLISHMENT OF THE ORGANIZATIONAL CULTURE OF TELECOMMUNICATION ENTERPRISES.....	126
Tkachuk Haluna THREATS OF TRANSFORMATION PROCESSES CONCERNING THE SAFE ACTIVITY OF FOOD INDUSTRY ENTERPRISES.....	132
Shinkovich Andriy FLEXIBILITY FRAMEWORK OF ORGANIZATIONAL AND INFORMATION PROVISION OF THE AGRICULTURAL ESTABLISHMENTS' ANTI-CRISIS MANAGEMENT.....	138
Yatskevych Inna, Kemarska Tamara, Petrashevskaya Anhelina FORMATION AND DEVELOPMENT OF STARTUPS IN UKRAINE: TRENDS AND PROSPECTS.....	145

4. DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE POTENTIAL AND REGIONAL ECONOMY

Bezkhlibna Anastasiya TO THE ISSUE OF DETERMINATION OF ELEMENTS AND SUBSYSTEMS OF REGIONAL COMPETITIVENESS.....	150
Boguslavskaya Svitlana, Stuglik Dzhoanna THE ROLE OF RESOURCES SUPPLY IN THE FORECAST OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE REGION.....	155
Kozhukhivska Raisa COMPETITIVENESS GROWTH OF THE TOURIST DESTINATION.....	160
Marhitich Viktoria, Fialkovski Andriy, Lazar Nelja SYSTEMIC DEFECTUS OF INNOVATIVE ACTIVITY IN UKRAINE AND ITS REGIONS.....	165
Melnichenko Grygoriy, Belous Svetlana INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE REGION AS AN INTEGRATED PART OF THE GENERAL NATIONAL DEVELOPMENT STRATEGY.....	170
Ovsyuk Nina, Pidvalna Oksana STATE REGULATION OF THE DEVELOPMENT OF THE RECREATION-TOURIST COMPLEX.....	175
Radchenko Andrii, Pavlova Anastasiia WAYS OF DEVELOPMENT OF SMALL BUSINESS ENTITIES IN RURAL LOCALITY OF THE REGION.....	180
Fedorova Yuliia, Yukhnov Boris INNOVATIVE APPROACHES TO FORMING COMPETENCE OF LEADERS IN PUBLIC GOVERNANCE AND ADMINISTRATION.....	185

5. ECONOMY OF NATURAL RESOURCES MANAGEMENT AND ENVIRONMENT PROTECTION

Davydiuk Yuliia, Tarhonia Kateryna DEVELOPMENT OF ECOTOURISM AS THE TOOL OF SAVING NATURAL AND RECREATIONAL POTENTIAL OF ZHITOMIR REGION.....	190
--	-----

6. DEMOGRAPHY, LABOR ECONOMY, SOCIAL ECONOMY AND POLITICS

Pidlypna Radmila

PREREQUISITES FOR REFORMING THE PENSION SYSTEM IN UKRAINE.....196

7. MONEY, FINANCES AND CREDIT

Blahun Ivan

BANK-BASED MODEL OF FINANCIAL MARKET OF UKRAINE.....202

Meshcheryakov Andrey, Novikova Lyudmila

THE INFLUENCE OF THE STRUCTURE OF THE BANKING SYSTEM PROPERTY
ON THE FINANCIAL SECURITY OF UKRAINE.....210

Savastieieva Oksana

MANAGEMENT OF FINANCIAL RESOURCES OF LOCAL BUDGETS:
INCREASE IN VOLUME AND RESTRICTED DECISIONS TO USE.....216

8. ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT

Goncharenko Olena

PECULIARITIES OF ORGANIZING OF ACCOUNTING TECHNOLOGY
IN NON-BANK FINANCIAL AND CREDIT INSTITUTIONS.....221

Zdyrko Nataliya

PRINCIPLES OF PUBLIC PROCUREMENT IN UKRAINE.....231

Шинькович А.В.

аспірант кафедри бухгалтерського обліку,
Вінницький національний аграрний університет

Shinkovich Andriy

Vinnytsia National Agrarian University

КОНТУРИ ГНУЧКОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ АГРОФОРМУВАННЯМИ

У статті уточнено сутнісні характеристики та зміст поняття гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями, з'ясовано регламенти, передумови, принципи її формування та виявлено чинники зовнішнього і внутрішнього впливу. Визначено властивості та обґрунтовано функціональні контури гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями зі структурним розмежуванням їхніх цілей та цінностей за оперативним, тактичним та стратегічним горизонтами. Розроблено кількісно-якісну систему показників їх комплексної оцінки, окреслено етапи процедури забезпечення гнучкості і пул необхідних управлінських заходів для підтримки оптимальної зони гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями. Аргументовано, що гнучке організаційно-інформаційне забезпечення антикризового управління передбачає трансформацію організаційної культури й способу мислення керівників агроформувань та руйнацію усталених принципів антикризового управління, які сформовані минулими десятиліттями на бюрократичній ієрархії.

Ключові слова: організаційно-інформаційне забезпечення, антикризове управління, контури гнучкості, агроформування.

Постановка проблеми. У сучасних реаліях поглиблення глобалізаційних процесів, загострення конкурентної боротьби, перманентних економічних потрясінь об'єктивною необхідністю стає пошук нового інструментарію організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями, що допоможе розробленню ефективних антикризових управлінських рішень та заходів. Істотним недоліком антикризового управління вітчизняними агроформуваннями вважається їхня сповільнена реакція на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, тому обґрунтування контурів та горизонтів гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення їх антикризового управління, об'єктивний комплексний кількісно-якісний їх вимір набуває все більшої актуальності й у реаліях активізації кризових коливань є на часі, оскільки допоможе пошуку шляхів швидкої адаптації агроформувань до змін конкурентних вимог та викликів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розкриття економічної сутності організаційно-інформаційного забезпечення та гнучкості антикризового управління знаходимо в дослідженнях таких вагомих учених, як: Д. Аакер, І. Ансофф, Е. Альтман, А. Баклі, О. Білорус, У. Бівер, В. Василенко, Л. Вдовенко, О. Гудзь, О. Гук, П. Друкер, Дж. Еванс, Р. Келлер, Г. Калетник, В. Луцяк, В. Мазур, О. Мельник, Н. Правдюк, О. Польова, І. Свиноус, С. Смерека, А. Томпсон,

Р. Таффлер, А. Шегда, З. Шершньова, М. Шкільняк, Н. Шматько, Л. Чорна та ін. Віддаючи належне їхнім науковим пропозиціям, відзначимо, що не знайшли достатнього відображення в наукових публікаціях проблеми гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями, її кількісно-якісної оцінки та обґрунтування її контурів з урахуванням специфіки функціонування агроформувань та реалій кризових деформацій сьогодення.

Формулювання цілей статті. Метою статті є уточнення сутнісних характеристик та змісту поняття гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями; з'ясування регламентів, передумов, принципів її формування та виявлення чинників зовнішнього і внутрішнього впливу; визначення властивостей та обґрунтування функціональних контурів гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями зі структурним розмежуванням їхніх цілей та цінностей за оперативним, тактичним та стратегічним горизонтами; розроблення кількісно-якісної системи показників їх комплексної оцінки, окреслення етапів процедури забезпечення гнучкості і пулу необхідних управлінських заходів для підтримки оптимальної зони гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями.

Виклад основного матеріалу. Змінам, що спостерігаються у цифровій економіці, притаманні декілька важливих характеристик: повсюдність; перманентність; зростаюча швидкість; активізація НТП; глобалізація економічних процесів; непередбачуваність; комплексність; кардинальність; широке використання мереж. За таких змін, переконання Ч. Дарвіна щодо умов виживання біологічних видів вважаємо слушним і для агроформувань: «Вживає не найсильніший чи найрозумніший вид, а той, що найкраще пристосовується до змін». І, відповідно до нових змін економічного середовища, формуються й нові вимоги до організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями: організаційно-інформаційне забезпечення має бути еластичним, тобто бути здатним швидко адаптуватися до змін та нових загроз і викликів; кожен фахівець агроформування має отримувати лише потрібну йому інформацію, оскільки її надмірність наносить однакову шкоду, як і дефіцит; необхідна організаційна єдність, тобто організаційно-інформаційне забезпечення має бути «вшито» в організаційний дизайн й адаптовано до інтересів, управлінських проблем агроформування та мети його антикризового управління; підвищується роль бізнесових взаємодій, комунікаційних ланцюгів, аналітичної й прогнозувальної інформації; нарощуються ризики, невизначеність загрози діяльності агроформувань.

Для виконання означених вимог до організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями потрібно підтримувати його гнучкість. Гнучкість вважається комплексним, багатозначним термінологічним утворенням. Переважно науковці окреслювали гнучкість як «одну з характеристик технічного розвитку, яку слід розуміти як процес постійного і безповоротного вдосконалення параметрів усіх складників техніки, технологічних процесів, способів і методів організації виробництва як кожного окремо, так і їх сукупності» [4]. У наукових публікаціях економічного спрямування тлумачення гнучкості (flexible чи agility) зосереджено «на здатності певного суб'єкта господарювання легко змінюватися, уміло й швидко пристосовуватися до умов і обставин із метою посилення конкурентних позицій» [5]. Багато учених вип'ячують високу адаптаційну спроможність гнучкості, а саме автоматичність трансформації виробничих систем відповідно до змін. Так, В.М. Самочкін окреслює її як «переорієнтацію виробничої системи без докорінної зміни матеріально-технічної бази, розглядаючи як функцію величини засобів для передпроектної підготовки, проектування й освоєння виробництва нових виробів, щодо розрахункової кількості виробів, які освоєні у виробництві» [4, с. 184–185]. Б.М. Жуков переконує, що гнучкість – це «спроможність об'єкта сприймати нововведення й адаптуватися до нових умов функціонування без порушення власної цілісності, а також перебудовувати параметри діяльності підприємства під впливом змін зовнішніх або внутрішніх умов із метою конкурентоспроможного

розвитку та створення максимальної доданої вартості на базі використання сучасного інноваційного інструментарію» [2, с. 10–11].

Опираючись на виявлене різноманіття трактувань, переконуємося, що гнучкість можна визначити не лише як здатність еластично адаптуватися під впливом зміни реалій, а й як здатність генерувати додаткові конкурентні переваги на основі унікальних компетентностей. Підтримуючи такий підхід, та зважаючи на тотожні положення зарубіжних і вітчизняних учених, уточнимо декілька сутнісних характеристик, які притаманні гнучкому організаційно-інформаційному забезпеченню антикризового управління агроформуваннями: превентивність реакції на основі прогнозів ризиків та загроз зовнішнього й внутрішнього середовища; еластичність організаційних структур та організаційної поведінки; проактивна адаптація інформаційно-комунікаційних ланцюгів; диференціація бізнес-контактів та взаємодій.

Зважаючи на сформульовані сутнісні характеристики, авторська позиція у трактуванні гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями полягає в окресленні її як ефекту синергічної здатності формувати інформаційні, комунікаційні і компетентнісні можливості та організаційні передумови в органічній логічній їх єдності для підтримки управлінських рішень й імплементації антикризових заходів задля досягнення мети антикризового управління агроформуваннями щодо захисту від зовнішніх і внутрішніх загроз його діяльності та забезпечення його стабільного розвитку за несприятливого впливу різноманітних чинників.

Зважаючи на зазначене, регламентами формування гнучкого організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями мають бути: обґрунтування цільових орієнтирів та цінностей; диференціація та фіксування змісту бізнесових взаємодій; модернізація операційних бізнес-комбінацій; варіативність організаційної моделі та технологій; комбінування, сумісність та концентрація функцій; превентивність нівелювання ризиків агроформування; достатня різноманітність інформаційно-комунікаційних ланцюгів; проактивність та відповідність реальним потребам агроформування; орієнтація на генерування унікальних компетентностей.

Отже, гнучке організаційно-інформаційне забезпечення антикризового управління сприятиме адекватній реакції агроформування на зміни реалій зовнішнього середовища, сформує умови для перетворень внутрішнього середовища агроформування відповідно до загроз та викликів і підтримуватиме нарощення унікальних компетентностей та конкурентних переваг.

Водночас акцентуємо, що формування і підтримка гнучкості в організаційно-інформаційному забезпеченні антикризового управління агроформуваннями повинні базуватися на таких передумовах: антикризове управління агроформуванням – це складна ієрархічна система, до якої входять складові елементи різної

природи з різноманітними взаємозв'язками, більшість яких неможливо формалізувати; традиційна декомпозиційна модель антикризового управління агроформуваннями не дає змоги чітко окреслити її елементи й субсистеми та взаємодії між ними; діагностичні дані щодо антикризового управління агроформуваннями для ухвалення обґрунтованих рішень важко аналізувати і моделювати; нечіткість існуючих проблем антикризового управління агроформуваннями передбачає наявність різних сценаріїв підтримки гнучкості його організаційно-інформаційного забезпечення.

Зважаючи на означені передумови, основними принципами гнучкого організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями доцільно визнати: своєчасність, адекватність та превентивність ухвалення управлінських антикризових рішень; проактивність щодо запобігання ризикам та загрозам; зорієнтованість на інноваційність, організаційний розвиток та нарощення конкурентних переваг та унікальних компетентностей; забезпечення ризикозахищеності агроформування за рахунок генерування унікальних компетентностей; фокус на клієнтоорієнтованість і взаємодію; залучення персоналу в процес розвитку гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями; обґрунтованість управлінських антикризових заходів.

За дотримання гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями проявляється низка характерних властивостей: адаптивність – організаційно-інформаційне забезпечення антикризового управління агроформуваннями має швидко реагувати на трансформації, які проявляються у ризиках та загрозах внутрішнього та зовнішнього середовища; складність – гнучке організаційно-інформаційне забезпечення антикризового управління агроформуваннями має різноманітні функціональні субсистеми, які включають найдрібніші складники; часова обмеженість – підтримка гнучкого організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями має стратегічний горизонт, що пояснюється неможливістю швидкої адаптації до всіх чинників впливу; структурність – гнучкому організаційно-інформаційному забезпеченню антикризового управління агроформуваннями притаманна певна ієрархічність, яка відображає зміст і взаємозв'язки субсистем та структурних одиниць, що підтримують його цілісність; пропорційність – усі субсистеми гнучкого організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями формуються кількісно узгоджено; реалістичність – гнучке організаційно-інформаційне забезпечення антикризового управління агроформуваннями повинно мати практичну цінність; динамічність – гнучкість організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями формується та підтримується в умовах нестабільності та динамічності різних перетворень.

Підтримка гнучкості в організаційно-інформаційному забезпеченні антикризового управління агроформуваннями сприяє його оперативності, адаптивності, результативності, збалансованості, гармонійності та ефективності.

Зовнішніми чинниками, що впливають на необхідність підтримки гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями вважаємо: світові глобалізаційні процеси; коливання державної економічної політики; активізацію розвитку інформаційно-комунікаційних технологій; нестабільність нормативно-правового поля; можливості розвитку ринку землі сільськогосподарського призначення; тиск різних контактних аудиторій; макроекономічну й макрофінансову нестабільність; загострення конкурентної боротьби; наявність вільних ринкових ніш; інноваційну активність конкурентів; ненадійність комунікаційних каналів; розвиток кіберзлочинності; зниження купівельної спроможності споживачів; сприятливі умови для розвитку мережевих структур, аутсорсингу, партнерства та диверсифікації агроформувань.

Водночас вважаємо, що на необхідність підтримки гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями впливають передусім такі внутрішні чинники: рівень загроз та ризиків; рівень мобільності персоналу та технологічного обладнання; велика кількість структурних одиниць, контактних аудиторій та взаємодій між ними; рівень організації процесу виробництва; перманентне виникнення конфліктних ситуацій; нерозвиненість комунікацій; громізка бюрократична організаційна структура; рівень компетентностей фахівців; рівень коопераційних зв'язків агроформування; низька забезпеченість запасами та резервами; низький рівень планування й прогнозування; автоматизація виробничих процесів; низька рентабельність продажів; відсутність фінансових резервів; рівень наявних інформаційно-комунікаційних технологій; рівень технічного забезпечення; низький рівень організаційної культури й поведінки; низький рівень аналітичної підтримки.

Усі зазначені чинники мають вагомий вплив на оцінку гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями. Цікаво, що переважно науковці вважають гнучкість багаторівневою концепцією, але не надають теоретичної бази для її оцінки [6].

Проблемність оцінки гнучкості пояснюється ще й її ієрархічністю, тобто «гнучкість рухається в одному напрямі всередині організаційної ієрархії, з нижчого рівня до вищого – від «індивідуальних ресурсів» знизу до «стратегічних бізнес-одиниць» зверху [7], від «компонентного» до «сукупного» [8]; окрім того, оцінка гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями має враховувати визначені мету, цінності та інтереси кожного ієрархічного рівня, тобто кожен ієрархічний рівень управління має сприяти досягненню мети

вищого ієрархічного рівня, враховувати його цінності, а всі окремі структурні одиниці та контактні аудиторії мають взаємодіяти скоординовано й взаємоузгоджено та сприяти досягненню загальної мети антикризового управління агроформуванням. Тобто оцінка гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями має здійснюватися за кількісними та якісними параметрами.

Не існує загально визнаного підходу до оцінки гнучкості. Зокрема, О.В. Грачов [1] пропонує для оцінки гнучкості використовувати «комплексний показник на основі визначення двох складників: перший ураховує фінансові можливості підприємства для розвитку його гнучкості, її відображають фактори рентабельності продукції підприємства; другий передбачає оцінку сформованості організаційно-технологічних передумов гнучкого виробництва і визначається через коефіцієнт закріплення операцій» [1]. На противагу цьому Л.А. Мачкур [3] обґрунтовує необхідність визначення «інтегрального показника гнучкості діяльності підприємства на основі груп часткових показників окремих функціональних сфер підприємства: виробничої, інноваційної, фінансової, маркетингової тощо» [3]. Акцентуємо, що багато існуючих підходів до оцінки гнучкості передбачають розрахунок великої кількості окремих показників та індексів, які характеризують гнучкість різних функціональних субсистем підприємства з використанням економіко-математичних методів інтегрального та експертного оцінювання. Ми підтримуємо висновок, що гнучкість організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями залежить від гнучкості його функціональних субсистем та тісноти й характеру їх взаємодій та взаємозв'язків.

Отже, розвиваючи існуючі підходи до кількісно-якісної оцінки гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями, запропонуємо підхід до визначення критеріїв та оцінки гнучкості, який ураховує її субсистеми та є інтегральним відображенням гнучкості функціональних контурів агроформування: організаційної, інформаційної, комунікаційної, програмно-технологічної, нормативно-регламентної, обліково-аналітичної, компетентнісної.

Тобто вважаємо, що критеріями для встановлення контурів гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями мають бути: організаційна гнучкість, інформаційна гнучкість, комунікаційна гнучкість, програмно-технологічна гнучкість, нормативно-регламентна гнучкість, обліково-аналітична гнучкість, компетентнісна гнучкість. Кожен функціональний контур характеризується різними показниками, за якими розраховуються їхні інтегральні індекси. Для кількісно-якісної оцінки гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями варто застосовувати такі індекси: індекс організаційної гнучкості; індекс інформаційної

гнучкості; індекс комунікаційної гнучкості; індекс програмно-технологічної гнучкості; індекс нормативно-регламентної гнучкості; індекс обліково-аналітичної гнучкості; індекс компетентнісної гнучкості.

Отже, комплексний показник кількісно-якісної оцінки гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями має охоплювати взаємопов'язані показники за функціональними контурами: організаційним, інформаційним, комунікаційним, програмно-технологічним, нормативно-регламентним, обліково-аналітичним, компетентнісним. Кількість функціональних контурів гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління може змінюватися залежно від реалій та специфіки діяльності агроформування, його розмірів, галузевої приналежності, наявних ресурсів, диверсифікації діяльності, інших чинників впливу. Але саме запропонований підхід дає змогу здійснити комплексну кількісно-якісну оцінку гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління будь-якого агроформування за різних кризових умов.

У цьому контексті доцільно визначити горизонти гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями за їх ієрархічною значущістю. Необхідність забезпечення гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями на всіх його управлінських рівнях потребує виокремлення трьох горизонтів гнучкості: стратегічний горизонт, тактичний горизонт, оперативний горизонт.

Стратегічний горизонт гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями передбачає проактивну адаптацію агроформування до впливу внутрішніх та зовнішніх чинників, кардинальні перетворення у довготривалій перспективі задля досягнення необхідної зони ризикозахищеності шляхом генерування конкурентних переваг та нарощення компетентностей за рахунок зміни цінностей та активізації інновацій. Тактичний горизонт гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями передбачає розроблення середньострокових заходів для реалізації стратегії організаційного розвитку та проактивну адаптацію до «кризи платежів», непередбачуваних коливань попиту, дефіциту ресурсів, короткострокової нестачі активів. Оперативний горизонт гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями передбачає організаційну спроможність агроформування розв'язувати завдання щодо технологічних відхилень від запланованого графіку робіт, проблеми поточної заборгованості, неузгодженість інтересів з партнерами, конфлікти з постачальниками та конкурентами тощо, тобто передбачає реактивну адаптацію.

Такий підхід до визначення функціональних контурів гнучкості організаційно-інформаційного забез-

печення антикризового управління агроформуваннями зі структурним розмежуванням їхніх цілей та цінностей за оперативним, тактичним та стратегічним горизонтами дасть змогу: прискорити рух інформаційних потоків між структурними одиницями та різними контактними аудиторіями; оперативно забезпечити всі структурні одиниці й контактні аудиторії необхідною інформацією в задані часові проміжки; мінімізувати інформаційні ризики та кіберзагрози; запобігти дублюванню управлінських функцій окремих фахівців та структурних одиниць; спростити процес організаційної адаптації відповідно до змін внутрішнього та зовнішнього середовища; сприяти нарощенню компетентностей персоналу та агроформування; скоротити час на розроблення, погодження й ухвалення необхідних управлінських рішень та заходів; забезпечити нарощення унікальних конкурентних переваг агроформування; виконати перерозподіл управлінських функцій між структурними одиницями та різними контактними аудиторіями; уникати інформаційної асиметрії та сформувати систему інформаційної прозорості; забезпечити адекватність організаційної поведінки персоналу в кризових умовах; запровадити оперативний доступ до інформаційних джерел; своєчасно здійснювати оперативний, тактичний та стратегічний контроль ключових показників діяльності агроформування; забезпечити достовірність оцінки бізнес-процесів, об'єктів і складових елементів організаційного дизайну та комунікаційних ланцюгів.

Процедура забезпечення гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями містить такі етапи: обґрунтування мети, цінностей та завдань організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління; визначення організаційної структури та бізнес-ланцюгів агроформування; виявлення можливостей і резервів агроформування; визначення функціональних контурів гнучкості; розроблення кількісно-якісної системи показників гнучкості; визначення індексів гнучкості за функціональними контурами; визначення комплексного кількісно-якісного показника гнучкості; визначення індексів гнучкості стратегічного горизонту, тактичного горизонту, оперативного горизонту; розроблення заходів із підтримки оптимальної зони гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями за функціональними контурами та в розрізі трьох горизонтів.

Для підтримки оптимальної зони гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями розробляються пули необхідних заходів, серед них можуть бути: уточнення мети, цінностей та завдань організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління; зміна організаційної структури та дизайну агроформування; модернізація нормативів, стандартів, регламентів взаємодій структурних одиниць та контактних аудиторій

на всіх ієрархічних рівнях управління; нарощення компетентностей персоналу шляхом підвищення їхньої кваліфікації, розвитку та впровадження ефективної системи мотивації; трансформація взаємодій на основі використання нових інформаційно-комунікаційних технологій та ланцюгів; оновлення програмно-технологічного базису діяльності агроформування; підвищення рівня обліково-аналітичного сегменту.

Фактично гнучке організаційно-інформаційне забезпечення антикризового управління агроформуваннями передбачає трансформацію організаційної культури й способу мислення керівників та руйнацію усталених принципів антикризового управління, які сформовані минулими десятиліттями на бюрократичній ієрархії.

Висновки. У статті уточнено сутнісні характеристики та зміст поняття гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями, з'ясовано регламенти, передумови, принципи її формування та виявлено чинники зовнішнього і внутрішнього впливу. Визначено властивості та обґрунтовано функціональні контури гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями зі структурним розмежуванням їхніх цілей та цінностей за оперативним, тактичним та стратегічним горизонтами; розроблено кількісно-якісну систему показників їх комплексної оцінки, окреслено етапи процедури забезпечення гнучкості і пул необхідних управлінських заходів для підтримки оптимальної зони гнучкості організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформуваннями. Аргументовано, що гнучке організаційно-інформаційне забезпечення антикризового управління передбачає трансформацію організаційної культури й способу мислення керівників агроформувань та руйнацію усталених принципів антикризового управління, які сформовані минулими десятиліттями на бюрократичній ієрархії, а запропонований підхід сприятиме: прискоренню руху інформаційних потоків між структурними одиницями та різними контактними аудиторіями в задані часові відтинки; мінімізації інформаційні ризики та кіберзагроз; запобіганню дублюванню управлінських функцій окремих фахівців та структурних одиниць; спрощенню організаційної адаптації відповідно до змін внутрішнього та зовнішнього середовища; нарощенню компетентностей персоналу та агроформування; скороченню часу на розроблення, погодження та ухвалення необхідних управлінських рішень та заходів; запровадженню оперативного доступу до інформаційних джерел; забезпеченню нарощення унікальних конкурентних переваг агроформування; уникненню інформаційної асиметрії та формуванню системи інформаційної прозорості; адекватності організаційної поведінки персоналу в кризових умовах; достовірності оцінки бізнес-процесів, об'єктів і складових елементів організаційного дизайну та комунікаційних ланцюгів.

Список літератури:

1. Грачов О.В. Управління розвитком гнучкості підприємства. Харків : Харківський національний економічний університет, 2006. 23 с.
2. Жуков Б.М. Инновационное обеспечение гибкого развития промышленных предприятий: теория, инструментарий, реализация. Краснодар, 2007. 53 с.
3. Мачкур Л.А. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного контролю діяльності підприємств в умовах трансформації економіки. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2003. 24 с.
4. Самочкин В.Н. Гибкое развитие предприятия: анализ и планирование. Москва : Дело, 2000. 376 с.
5. Смерека С.Б. Теоретико-методологічні засади антикризового управління сферою послуг. *Економічний простір*. 2008. № 19. С. 71–81.
6. Gerwin D. Manufacturing Flexibility: a strategic perspective. *Management Science*. 1993. № 39(4). P. 395–410.
7. Koste L.L., Malhorta M.K. A theoretical framework for analyzing the dimensions of manufacturing flexibility. *Journal of Operational Management*. 1999. № 18. P. 75–93.
8. Sethi A.K., Sethi S.P. Flexibility in manufacturing: a survey. *International Journal of Flexible Manufacturing Systems*. 1990. № 2(4). P. 289–328.

References:

1. Grachov O. V. (2006) *Upravlinnya rozvitkom gnuchkosti pidpriemstva* [Managing the flexibility of the enterprise]. Harkiv: Harkivskiy natsionalniy ekonomichniy universitet. 23 p. (in Ukrainian)
2. Jukov B. M. (2007) *Innovatsionnoe obespechenie gibkogo razvitiya promyshlennyih predpriyatiy: teoriya, instrumentariy, realizatsiya* [Innovative support for the flexible development of industrial enterprises: theory, tools, implementation]. Krasnodar. 53 p. (in Russian)
3. Machkur L. A. (2003) *Informatsiyno-analitchne zabezpechennya strategichnogo kontrolyu diyalnosti pidpriemstv v umovah transformatsii ekonomiki* [Information and analytical support for strategic control of enterprises in the conditions of economic transformation]. Lviv: Lvivskiy natsionalniy universitet imeni Ivana Franka. 24 p. (in Ukrainian)
4. Samochkin V. N. (2000) *Gibkoe razvitie predpriyatiya: analiz i planirovanie* [Flexible enterprise development: analysis and planning]. M.: Delo. 376 p. (in Russian)
5. Smereka S. B. (2008) *Teoretiko-metodologichni zasadi antikrizovogo upravlinnya sferi poslug* [Theoretical and methodological principles of crisis management services]. *Ekonomichniy prostir*. no. 19. pp 71–81. (in Ukrainian)
9. Gerwin D. (1993) Manufacturing Flexibility: a strategic perspective. *Management Science*. no. 39 (4). pp 395–410.
10. Koste L.L., Malhorta M.K. (1999) A theoretical framework for analyzing the dimensions of manufacturing flexibility. *Journal of Operational Management*. no. 18. pp 75–93.
11. Sethi A.K., Sethi S.P. (1990) Flexibility in manufacturing: a survey. *International Journal of Flexible Manufacturing Systems*. no. 2 (4). pp 289–328.

КОНТУРЫ ГИБКОСТИ ОРГАНИЗАЦИОННО-ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ АНТИКРИЗИСНОГО УПРАВЛЕНИЯ АГРОФОРМИРОВАНИЯМИ

В статье уточнены существенные характеристики и содержание понятия гибкости организационно-информационного обеспечения антикризисного управления агроформированиями, выяснены регламенты, предпосылки, принципы ее формирования и выявлены факторы внешнего и внутреннего воздействия. Определены свойства и обоснованы функциональные контуры гибкости организационно-информационного обеспечения антикризисного управления агроформированиями со структурным разграничением их целей и ценностей по оперативным, тактическим и стратегическим горизонтам; разработана количественно-качественная система показателей их комплексной оценки, определены этапы процедуры обеспечения гибкости и пул необходимых управленческих мер для поддержки оптимальной зоны гибкости организационно-информационного обеспечения антикризисного управления агроформированиями. Аргументировано, что гибкое организационно-информационное обеспечение антикризисного управления предполагает трансформацию организационной культуры и образа мышления руководителей агроформирований и разрушение устоявшихся принципов антикризисного управления, которые сформированы прошлыми десятилетиями на бюрократической иерархии.

Ключевые слова: организационно-информационное обеспечение, антикризисное управление, контуры гибкости, агроформирования.

FLEXIBILITY FRAMEWORK OF ORGANIZATIONAL AND INFORMATION PROVISION OF THE AGRICULTURAL ESTABLISHMENTS' ANTI-CRISIS MANAGEMENT

The article clarifies the essential characteristics and content of the notion of flexibility of organizational and information support of the crisis management of agro-formations, clarifies regulations, prerequisites, principles of its formation and identifies factors of external and internal influence. Properties and functional contours of flexibility of organizational and information support of crisis management of agro-formations with structural delimitation of their goals and values by operational, tactical and strategic horizons are defined, quantitatively qualitative system of indicators of their complex assessment is developed, the steps of the procedure of providing flexibility and pools of necessary support the optimal flexibility zone of organizational and information support of crisis management agroforming. It is argued that flexible organizational and information support of anti-crisis management involves transformation of organizational culture and way of thinking of heads of agro-formations and destruction of established principles of anti-crisis management, which have been formed over the past decades on the bureaucratic hierarchy, and the proposed approach to the flow of information in the following ways: in the given time shades; minimizing information risks and cyber threats; prevention of duplication of management functions of individual specialists and structural units; facilitating organizational adaptation to changes in the internal and external environment; increase of staff competencies and agro-forming; shortening the time to develop, coordinate and make the necessary management decisions and actions; introduction of prompt access to information sources; ensuring the unique competitive advantages of agro-forming; avoidance of information asymmetry and formation of information transparency system; adequacy of organizational behavior of personnel in crisis conditions; the validity of the evaluation of business processes, objects and components of organizational design and communication chains, updating of program and technological basis of agroforming activity; raising the level of accounting and analytical segment.

Key words: organizational and informational support, crisis management, contours of flexibility, agroforming.